

Wees gerust

Frans de Haan

Mannen van het ware woord,

Ik beken.

Een openingszin als “Ik beken” intrigeert de lezer meer dan “Ik beschuldig”. De goede lezer zal echter in beide gevallen even argwanend zijn. Hoe dan ook, ik beken dat ik ergens in de jaren negentig het personage “Fernando Fernandel” heb verzonnen. Er is veel te zeggen over de feitelijke omstandigheden waarin ik destijds tot die creatieve daad ben gekomen. Maar jullie tijd is schaars, Freud is uit de mode en de toenmalige DSM-IV verschilt wezenlijk van DSM-V. Daarover dus elders, anders en later - of niet, want volgens de school der preciezen bestaan er geen “Vijftig tinten discretie”.

“Fernando Fernandel” was voor mij een perfect alter ego. Een meerdimensionale spiegeling van mijzelf, een pratende en bij wijlen fietsende ‘real time’ hologram-projectie met een universum aan diepdoorleefde citaten. Op grond van jullie ervaringen met “Fernando Fernandel” vermoed ik dat jullie daar wel een beeld van kunnen vormen. Ik beken dat ik jarenlang tamelijk tevreden ben geweest over deze creatie, hoe onwaarschijnlijk deze vrucht der verbeelding voor veel buitengesloten aardbewoners ook geweest moge zijn.

Als representanten van de kleine familie der welingelichte kringen weten jullie echter ook dat aan veel kunst een houdbaarheidstermijn is verbonden. Ik beken dat ik tot het inzicht ben gekomen dat mijn talent niet toereikend is geweest om het personage “Fernando Fernandel” de eeuwigheid van de Waarlijk Grote Kunst in te slingeren. Aldus heb ik besloten tot een milde vorm euthanasie. “Fernando Fernandel” bestaat niet meer.

Ter herinnering aan deze periode en bij wijze van tegemoetkoming aan toekomstige chroniqueurs heb ik de e-mail berichten die ik aan hem heb gestuurd en van hem heb mogen ontvangen gebundeld. Wees dus gerust, jullie kunnen deze bundel zonder morele scrupules verorberen. Ik ben de enige en ware auteur.

Denk bij het lezen af en toe aan het volgende citaat dat mij opeens, vanuit het niets, wordt aangereikt. “Denken wij door op de fenomenologische kritiek op het cartesiaanse Ego, dan beklemtonen we opnieuw dat het ‘ik’ slechts bestaat in verhouding tot de wereld die zich voor hem ontvouwt. Maar daarvoor hoeft ook die wereld zelf helemaal niet door dit soort dingmatige ‘echtheid’ te worden gekarakteriseerd. Voor een lezend ‘ik’ dat zelf niet werkelijk bestaat kan ook de onwerkelijkheid van de fictie verschijnen als een wereld die niet tegenover de realiteit van onze materiële omgeving staat. De waarde van ‘echtheid’ die ze bereiken kan is afhankelijk van de intentionaliteit van een ‘ik’ dat zelf slechts op virtuele wijze bestaat. Ze hoeft niet te berusten op enige materiële realiteit in zich. Binnen deze verhouding kan de werkelijkheid van de fictie een echte realiteit worden en kunnen wij personages daarin ervaren als wezens die wij echt kunnen liefhebben of haten.”

(Ger Groot. Vergeten te bestaan. Echte fictie en het fictieve ik. Vantilt, Nijmegen, 2010, pp.22-23).

De uitkomst is zonneklaar. Om terug te keren naar mijn 'ik', naar mijn 'echte realiteit', moet ik mijn eigen bundel "Correspondenties" verbranden in de gezellige vuurkorf die mijn tuin rijk is. Alleen dan kan het geheim van "Fernando Fernadel" blijven bestaan.

"De graal is een geheim, maar de humaniteit is dat ook. Want de mens is zelf een geheim, en alle humaniteit berust op eerbied voor het geheim van de mens." (Thomas Mann in een lezing over 'De toverberg').

Wees gegroet,
Frans